

Sawa (Hrycuniak)

Słowo wstępne

Elpis 11/19-20, 9-11

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SŁOWO WSTĘPNE

Czcigodne Audytorium!

Temat dzisiejszej konferencji brzmi: „Prawosławie wobec problemów współczesnego świata”.

Będzie to kontynuacja tematu, który był przedmiotem naszych rozważań w ubiegłym roku. Temat ubiegłorocznej konferencji brzmiał: „Prawosławne świadectwo we współczesnym świecie”.

W dniu dzisiejszym pragniemy skoncentrować naszą uwagę na aktualnych problemach, dotyczących współczesnego świata, jak:

- zagadnienia jurysdykcyjne,
- człowieka,
- ekonomii,
- ekologii,
- zjawisk bioetycznych,
- nacjonalizmu.

Podsumowaniem całości będzie wystąpienie na temat: „Czy historia jest nauczycielką we współczesnym świecie?”. Inaczej, jak się mają problemy, z którymi spotykamy się dzisiaj w świetle historii, z podkreśleniem roli monastycyzmu w historii i dzisiaj.

Czy życie monastyczne służy pomocą współczesnemu człowiekowi i w jaki sposób służy, pamiętając, że wszystko ma swój początek, miarę i cel w Bogu. Bez Niego traci swój cel, staje się względne. Człowiek bez swego Stwórcy buduje własną prawdę i ideały. Wydaje się, że współczesny człowiek w dużej mierze znajduje się na tej drodze, na drodze własnego budowania swego życia bez Boga.

Św. Grzegorz z Nyssy tak pisze: „Człowiek duchowy nie przestaje do końca życia dorzucać ognia do ognia. Człowiek może oży-

wić ogień miłości albo ogień piekła. Może on przemienić swoje ‘tak’ w nieskończone zjednoczenie lub swoim ‘nie’ zniszczyć swoją istotę i skazać ją na wieczną rozłąkę” (PG 44, 192).

Tu właśnie należy szukać przyczyn patologii i negatywnych zjawisk, bowiem poza Bogiem szybko rozrasta się zło. Dlatego też Kościół prawosławny stale przypomina światu te prawdy.

W dokumencie Zwierzchników Lokalnych Kościołów Prawosławnych z dnia 15 marca 1992 roku czytamy: „Prawosławie domaga się życzliwości i stosownego stylu życia. Wynika stąd jasny pogląd, że sensem życia społeczeństw winien stać się człowiek w całej swej pełni”.

Człowiek stworzony na obraz Boży jest tajemnicą i miłością. Życie w Bogu jest wiecznie działającą miłością. Szczytem mistycznej miłości tu, na ziemi, jest „by byli jedno” (J 17, 20). Tego rodzaju jedność jest wyrazem dogmatu Chrystologicznego i stanowi fundamentalną podstawę dla interpretacji relacji człowieka z Bogiem i ze światem.

Bóg, Jezus Chrystus wcielony, ukrzyżowany i zmartwychwstały działa w otaczającym nas świecie jak promień światła i pokoju poprzez serca ludzkie, które dobrowolnie otwierają się przed Nim. Dla człowieka jest Bogiem życiodajnego krzyża, który pomaga mu odrodzić się wewnątrz, a emanując swoją Boską energią, pozwala mu przebywać i podążać w przyszłość. „Kobieto, gdzie oni są?” – pyta Jezus kobietę przyłapaną na cudzołóstwie. „Nikt cię nie potępił?”. A ona odpowiedziała: „Nikt, Panie”. Wówczas Jezus rzekł do niej: „I ja ciebie nie potępiam. Idź i nie grzesz więcej”.

Przeto dla rozwiązywania problemów, które zostaną przedstawione w dzisiejszych referatach, potrzebna jest odpowiedzialność wszystkich ludzi, szczególnie wrażliwość nas, chrześcijan.

Istnieje wśród nas potrzeba zrozumienia Bogoczłowieczeństwa, to jest gdy Bóg objawia się w człowieku, a człowiek w Bogu. Może to nadać inny sens ludzkim dociekaniom, dotyczącym istoty człowieka i z nim związanych przejawów życia. W Chrystusie Bogoczłowieku odkrywamy, że tylko Bóg jest przyjacielem i kierownikiem człowie-

ka. Natomiast tam, gdzie prawda ta jest zapominana, nie można zrozumieć pełni człowieka i jego problemów. Dlatego też wiara jest wielkim bogoczołowieczeństwem życia i jego przejawów.

Otwieram dzisiejszą konferencję i serdecznie wszystkich witam...